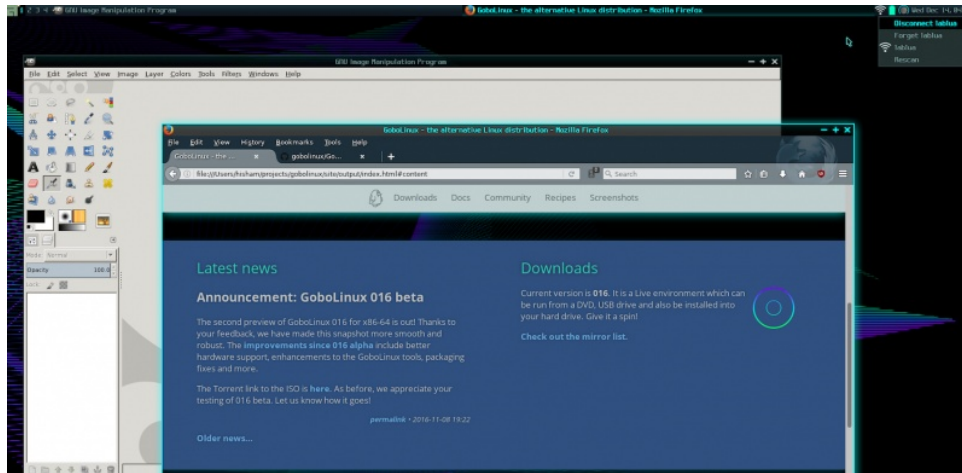

A GoboLinux újragondolja a Linux fájlrendszer felépítését

JACK WALLEN – linux.com, 2017. június 16

GoboLinux

Az új felhasználók egy része arról panaszkodik, hogy a Linux-fájlrendszer felépítése zavaros. Végül is, a végrehajtható programokat miért a `/usr/bin` tartalmazza és mi a `/home`? Azok számára, akik hozzászóltak a Linuxhoz, nem értik a problémát. Ugyanakkor, ha veszed a fáradságot és egy kicsit hátralépsz és szemügyre veszed, talán újragondolod a dolgot. Éppen emiatt tették a GoboLinux fejlesztői azt, amit tettek, teljesen újragondolták a fájlrendszer hierarchiáját.

A szokásos kiindulás helyett, ami ilyen:

```
/usr  
/sbin  
/home  
/etc  
/boot  
/dev/  
/lib  
/opt  
/sys  
/tmp
```

A GoboLinux a fájlrendszer gyökerébe csak hat könyvtárat rak. A következők ezek a könyvtárak:

- * Data – a csomaginformációkat tartalmazza és azokat, amik lehetővé teszik a programok lefordítását;
- * Lost+found – könyvtár a nem csatolt fájlok számára, amiket valamilyen folyamat még nyitva tart;
- * Mount – csatolási könyvtár
- * Programs – tartalmazza az összes programot (mindegyik saját könyvtárral, benne a beállításával, fájljaival és adataival);
- * System – rendszerfájlok, binárisok és kernel;
- * Users – home könyvtárak a felhasználók számára.

Összesen ennyi könyvtár található a gyöker partícióban.

Vajon ez azt jelenti, hogy a Linuxot régebb óta használóknak teljesen új fájlrendszerrel kell megismerkedniük, hogy GoboLinux-ot használhassanak? Nem feltétlenül. A fejlesztők symlink-eket csináltak, így ha kiadod a `cd /etc` parancsot, akkor a `/Programs/Settings`-hez jutsz (noha `pwd` parancsot kiadva, azt jelzi, hogy a `/etc`-ben vagy). Nincs minden változatra symlink. Például, ha `cd /home` ot adsz ki parancsban, olyan hibát ad vissza, miszerint az útvonal nem létezik; szóval ez nem egy egy-az-egyben helyzet (ám a `cd ~/` a `/Users/FELHASZNÁLÓNÉV`-hez visz. Itt a FELHASZNÁLÓNÉV a bejelentkezett felhasználó neve).

Még a fájlrendszer felépítésének illetően változtatása is értelmet nyer, ha egy kicsit is elkezdted használni a GoboLinux-ot.

Ha ettől a jelentős eltéréstől eltekintünk, nézzük meg a GoboLinux-ot, vajon érdemes-e ezt a disztribúciót kipróbálni?

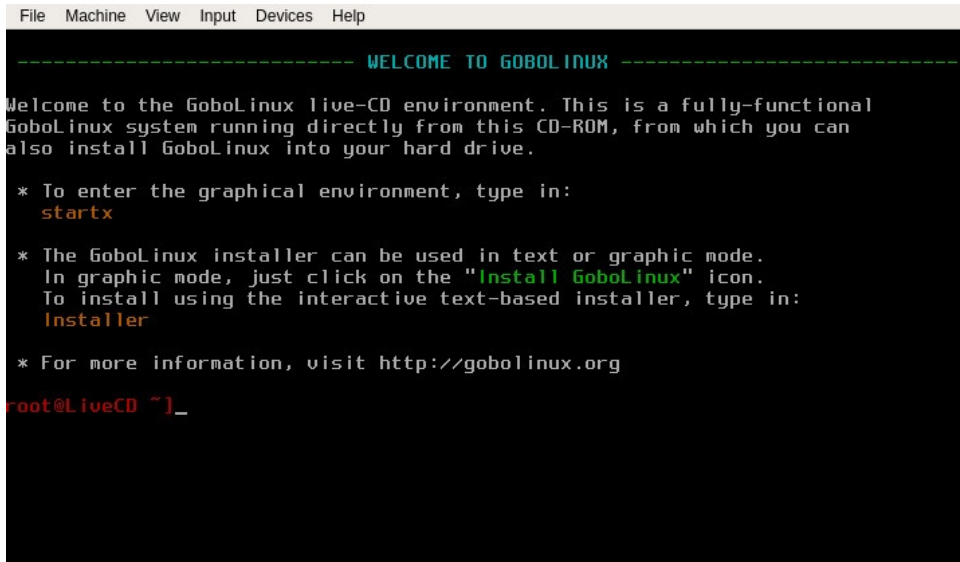
Telepítés

A GoboLinux sok tekintetben visszalépést jelent a Linux kezdetei felé. Abban a pillanatban megérzed ezt, ahogy a Live-médium betöltődik, ahol egy terminálablakba jutsz, és vagy `startx`-et kell beírnod, hogy a grafikus felületre (GUI) lépj, vagy **Install GoboLinux**-ot, hogy elinduljon a text alapú telepítés (1. kép) (köv. o.). Melegen ajánlom a `startx` parancsra lépni a GoboLinux telepítéséhez.

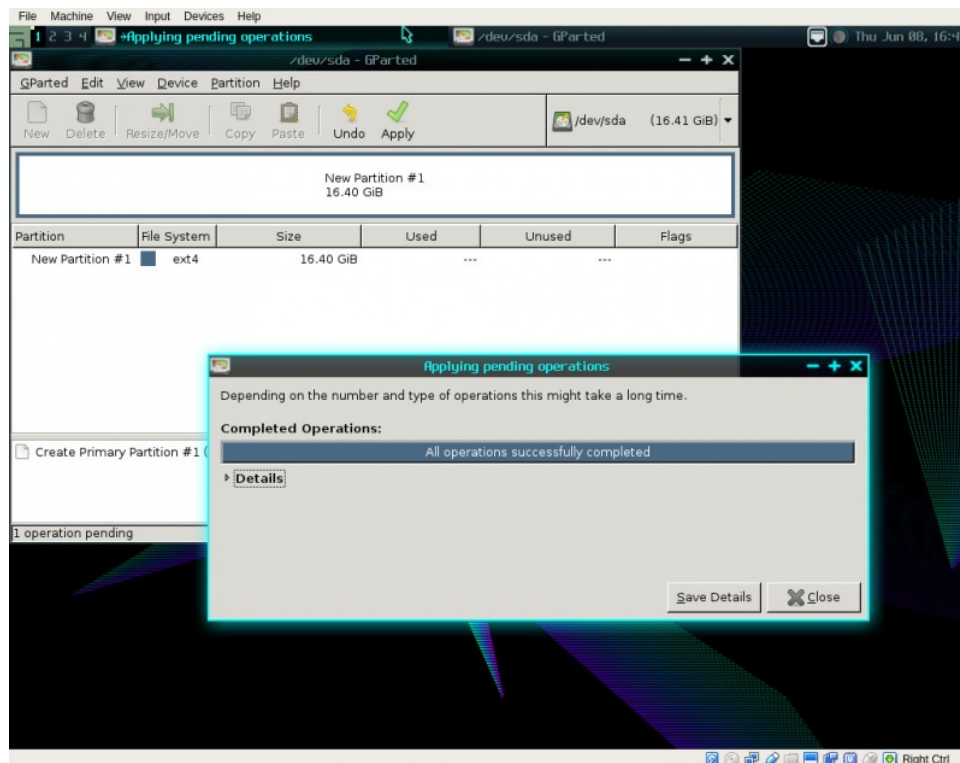
Mihelyst a GUI elindult és fut, azt kell tapasztalnod, hogy a GoboLinux egy újabb olyan disztribúció, ami nem integrálta a particionálót a telepítőbe. Ezért, előbb el kell indítanod a Gparted-et és létrehozni a gyöker partíciót. (2. kép) (köv. o.)

A GoboLinux újragondolja a Linux fájlrendszer felépítését

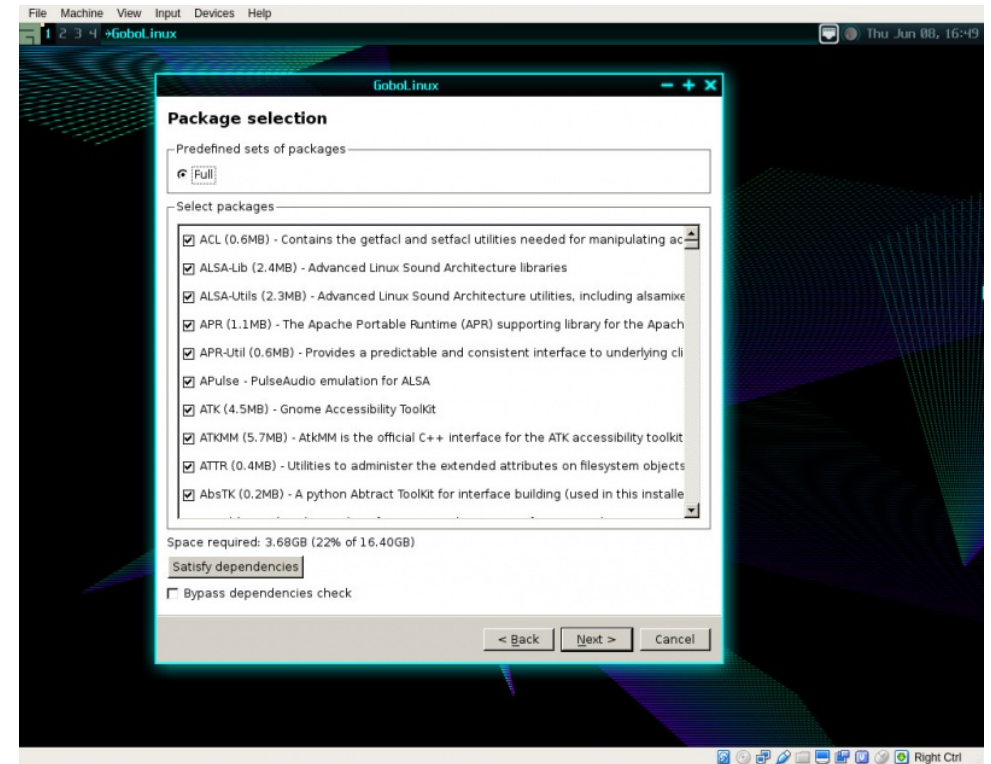
Ha már létrejött a partíció, a GoboLinux start gombjára kattinthatsz (az asztal bal felső sarkában) és utána a System Tools → Install GoboLinux-ra. Innentől a telepítés egyszerűen annyi, hogy kiválasztod a csomagjaidat (3. kép), megválaszolsz néhány egyszerű kérdést és hagyod a telepítést lefutni.

1.kép – Mielőtt telepíthetnéd, egy kicsit vissza kell terved a régi iskolához.

2. kép – A GoboLinux telepítéséhez szükséges partíció létrehozása.

3. kép – A GoboLinux rendszeredbe szánt csomagok kiválasztása.

Ahogy a telepítés befejeződött, indítsd újra és megismerkedhetsz a GoboLinux-szal.

Mit fogsz ott találni?

A telepített GoboLinux-nál egy elég alapszintű összeállítással kerülsz szembe, az Awesome ablakkezelővel, ami az ablakokat és a menüket biztosítja. A felhasználói programok listája a következő:

- Terminálok
- GIMP
- Firefox

A GoboLinux újragondolja a Linux fájlrendszer felépítését

- Avahi VNC és SSH-szerver böngészők
- Htop
- GParted
- CUPS nyomtató-kezelő
- Vim

Ennyi

A rendszerben még az apt-hoz, dnf-hez, vagy zypper-hez hasonló csomagkezelőt sem fogsz találni. Ehelyett a Compile parancs előnyeit kell majd kihasználnod, ami a szoftver telepítéséhez szükséges „recipe”-ket (recepteket) letölti.

Például, telepíteni szeretnéd a Thunderbird levelezőt. Ehhez, nyitnod kell egy terminálablakot és kiadni a **Compile thunderbird** parancsot. Miután a megjelenő kérdést megválaszolod (írd **CA**-t a teljes telepítéshez „compile all”=mindent lefordít), azt kell sajnálattal tapasztalnod, hogy a telepítés csődöt mond. Igazából, számos (a GoboLinux „recepttárolójában” talált) program telepítését kíséreltem meg, hogy kitapasztaljam, sok csődöt mond függőség hiánya miatt. Még az Audacity-t sem sikerült, mert nem tudott kapcsolódni a surina.net-hez a SoundTouch telepítése érdekében (miközben a Compile parancs keményen próbálta egészen addig, amíg végül feladta).

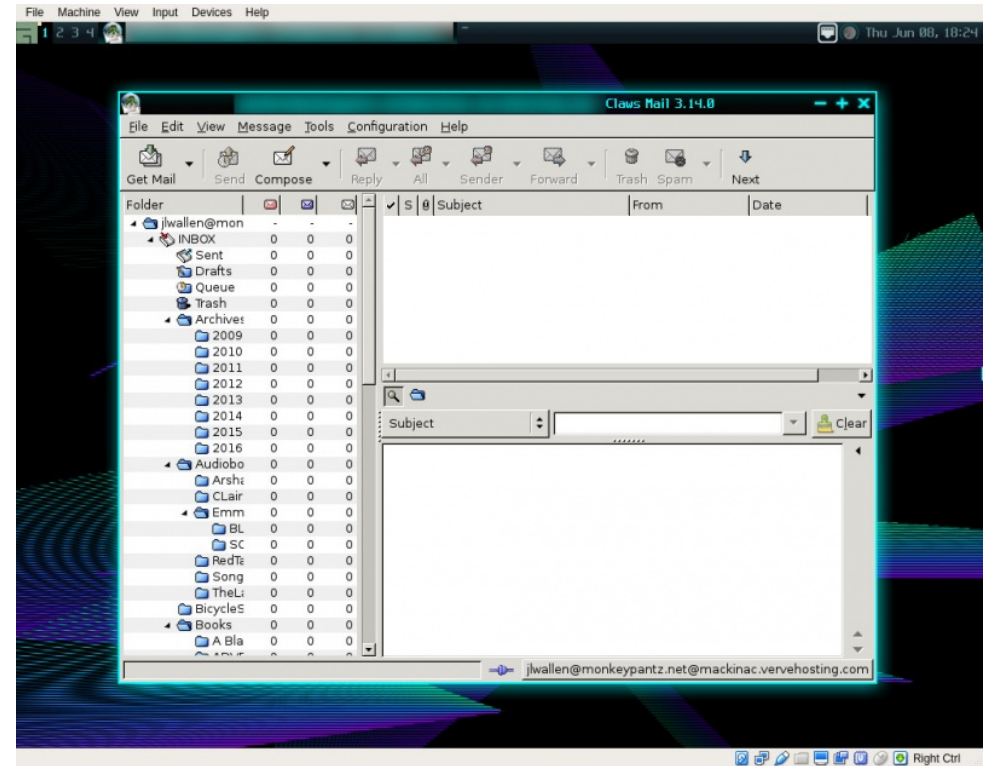
Ezután próbáltam a Claws-Mail telepítését. Ez a recept sikerrel telepített és egy tökéletesen működő példányt adott nekem ebből a nagy teljesítményű levelezőből. (4. kép) (következő hasáb, jobbra fent)

Hogy értsd, minden egyes telepítési kísérlet sokkal több időt vehet igénybe, mint-ha a szokásos csomagkezelők egyikével telepítenél, vagyis gondoldj erre, mielőtt beleugranál.

Miért használjunk GoboLinuxot?

Ezt a kérdés folyton feltettem magamnak, miközben ezzel az érdekes Linux-plattformmal dolgoztam. Mint olyannak, aki jobban szereti a modern asztalokat, az Awesome ablakkezelőt nehéz „eladni”. Még megpróbáltam az Enlightenment-et és a GNOME-ot is telepíteni GoboLinux-ra. Jól gondolod, sikertelenül. Ugyanakkor, a fájlrendszer egyszerűsége miatt a néhány napos használat nagyon érdekesre sikeredett.

A fejlesztők nagyon jó dolgot hoztak létre a GoboLinux fájlrendszerével. A logikus volna ellenére nem tudom elképzelni, hogy más Linux disztribúciók követnék a példát. Miért? Ahhoz, hogy ezt elérjék, hatalmas munkát kellene elvégezni. Emiatt, úgy látom, hogy a GoboLinux egyedül marad ezzel a kialakítással.

4. kép – Az elindított és működő Claws-Mail

Ha teljesen őszinte akarok lenni, ez elég szegényletes. Miért? Mert a GoboLinux fájlrendszer nagyon jó (és valószínűleg nagyon megkönnyítené az új felhasználók számára az áttérést más operációs rendszerekről).

Végeredményben kiknek lehet hasznos a GoboLinux használata? Bárkinek, aki hajlandó egy kicsit visszalépni a régi iskolához és kísérletezni, belekóstolva a Linux-érzésbe, ami komoly elfordulás a normáktól. Ha te ilyen vagy, a GoboLinux jó választás lehet a számodra.

A GoboLinux nem felhasználóbarát disztribúció (nem is ilyen céllal készítették), de mindenképpen a platform egy egyedi változata és érdemes egy pillantást vetni rá.